

Význam profylaxe žilní tromboembolie# po výkonech všeobecné a ortopedické chirurgie

Rizikové faktory TEN¹

- Imobilita

Riziko spojené s chirurgickou situací

- Operace
- Trauma (rozsáhlé poranění nebo poranění dolních končetin)

Riziko spojené s pacientem

- Přibývajících věk
- Obezita
- Předchozí výskyt žilní tromboembolie
- Těhotenství a poporodní období
- Dědičná nebo získaná trombofilie
- Perorální kontraceptiva obsahující estrogen nebo substituční hormonální terapie
- Selektivní modulátory estrogenového receptoru
- Léky stimulující erytropoézu

Riziko spojené se zdravotním stavem

- Nádorové onemocnění (aktivní nebo okultní)
- Onkologická terapie (hormonální terapie, chemoterapie nebo radioterapie)
- Žilní komprese (nádor, hematom, arteriální abnormality)
- Centrální žilní katetrizace
- Akutní interní onemocnění
- Paréza dolních končetin
- Zánětlivé střevní onemocnění
- Nefrotický syndrom
- Myeloproliferativní poruchy
- Paroxysmální noční hemoglobinurie

Strategie prevence podle úrovně rizika¹

Úroveň rizika	Navrhované možnosti profylaxe
Vysoké riziko[♦]	
Artroplastika kyčle nebo kolena, operace fraktury kyčle Rozsáhlé trauma, poranění míchy	LMWH (v doporučených dávkách)*
Střední riziko[♦]	
Většina pacientů podstupujících výkony všeobecné chirurgie nebo otevřené gynekologické či urologické operace [♦]	LMWH (v doporučených dávkách)**
Nízké riziko[♦]	
Malé chirurgické výkony u mobilních pacientů	Žádná specifická tromboprolaxe Časná a „agresivní“ mobilizace

[♦] V případě vysokého rizika krvácení zvažte mechanickou profylaxi. Mechanická profylaxe zahrnuje intermitentní pneumatickou kompresi nebo podporu pomocí přístroje na podporu žilně-svalové pumpy a/nebo použití antiembolické punčochy s definovaným svěrem. Po snížení vysokého rizika krvácení zvažte převedení na antikoagulační profylaxi.

Literatura:

1. Geerts W *et al.* Prevention of Venous Thromboembolic Disease: American College of Chest Physicians Evidence-Based Clinical Practice Guidelines (8th Edition). *Chest* 2008;133:381S-453S.

Žilní tromboembolie je definována jako hluboká žilní trombóza nebo plicní embolie

* mezi další farmaceutické volby patří fondaparinux nebo perorální antagonisté vitamínu K (INR 2–3)

** mezi další farmaceutické volby patří LDUH (nízkodávkovaný nefrakcionovaný heparin) v dávce 2 × denně nebo 3 × denně nebo fondaparinux

TEN: Tromboembolická nemoc

LMWH: Nízkomolekulární heparin

Prodloužená profylaxe¹

Vysoce rizikovní pacienti

Evidence-based guidelines ve všeobecné chirurgii:¹

U vybraných vysoce rizikových pacientů podstupujících operační léčbu v rámci všeobecné chirurgie, včetně pacientů, kteří podstoupili rozsáhlou onkologickou operaci nebo u nichž se v minulosti vyskytla TEN, navrhuje **pokračující tromboprolaxi po propuštění z nemocnice s podáváním LMWH po dobu až 28 dnů (2A)**

Evidence-based guidelines v ortopedické chirurgii:¹

U pacientů podstupujících totální náhradu kyčle a operaci fraktury kyčle se doporučuje a u pacientů podstupujících totální náhradu kolenního kloubu se navrhuje rozšířit tromboprolaxi **na dobu více než 10 dnů až 35 dnů po operaci (1A resp. 2B)**